

खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, संत रोहीदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ व महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित यांनी व यांच्याकडे नोंदीत असलेल्या घटकांद्वारे उत्पादित होणा-या वस्तूंना निविदेमध्ये पात्र ठरविण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: भांखस २०२१/प्र.क्र.३१/उद्योग-४**

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक:- २८ एप्रिल, २०२१

- पहा:-** १. शासन निर्णय, उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, क्रमांक भांखस-२०१४ प्र.क्र.८२/भाग-III/उद्योग-४, दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१६.
२. शासन परिपत्रक, उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, क्रमांक भांखस-२०१९/प्र.क्र.८३/उद्योग-४, दिनांक १३ सप्टेंबर २०१९.

प्रस्तावना:

या विभागाच्या दि.०१.१२.२०१६ रोजीच्या शासकीय विभागांनी कारावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीच्या सुधारित नियमपुस्तिकेतील परिच्छेद क्र. ५.१७ मध्ये “ शासनाचे अंगिकृत व्यवसाय अंतर्गत नमूद असलेली महामंडळे/उपक्रमांनी त्यांनी उत्पादित केलेल्या वस्तूसाठी निविदेत सहभाग घेतेल्यास त्यांच्यासाठी एकूण खरेदीच्या ३० टक्के खरेदी निम्नतम दराने (एल-१) राखीव ठेवण्यात यावी. तसेच या महामंडळे/उपक्रमांची यादी व त्यांनी उत्पादित केलेल्या वस्तूंची यादी या विभागाच्या दि.०१.१२.२०१६ रोजीच्या स्सुधारित खरेदी धोरण नियमपुस्तिकेतील परिशिष्ट-२० मध्ये दिलेली आहे. शासकीय महामंडळांनी त्यांनी उत्पादित केलेल्या वस्तूंची पुरवठा क्षमता, वस्तूंची नावे, संख्या, नियत किंमत इ. ची यादी दरवर्षी ३१ मार्च पुर्वी ई-पोर्टलवर प्रदर्शित करावी.

शासकीय महामंडळे/उपक्रमामार्फत खरेदी करावायाच्या वस्तू स्वउत्पादित असाव्यात तथापि, ज्या स्वउत्पादित वस्तू किंवा ज्या महामंडळासाठी त्यांचे उत्पादन स्वउत्पादित पुर्वीपासून नसून ते संबंधित अधिकृत संस्था अथवा उद्योग यांच्याकडून करून घेऊन पुरवठा केल्या जातात अशा वस्तूंचा दर्जा, गुणवत्ता विनिर्देश प्रमाण टिकवून ठेवणे बंधनकारक राहील, यासाठी संबंधित विभागाने नमूद केलेल्या प्रक्रिया व धोरणाचा काटेकोर अवलंब करण्याची खात्री खरेदीदार विभागाने अथवा संबंधित महामंडळाने /उपक्रमाने करावी, असे नमूद केले आहे.

उपरोक्त नमूद खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, संत रोहीदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ व महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित ही महामंडळे शासनाची अंगिकृत व्यवसाय व उपक्रम असून, राज्यातील उद्योग घटकांनी उत्पादित केलेल्या वस्तूंना बाजारपेठ मिळवून देणे व वस्तूंच्या विक्रीस मदत करण्याच्या हेतून स्थापन करण्यात आली आहे. या सर्व महामंडळांचा कार्यविस्तार हा राज्यात असून त्याद्वारे त्यांच्याकडे नोंदीत उद्योग घटकांनी उत्पादित केलेल्या वस्तूंना विपणन सहाय्य मिळावे तसेच स्थानिक पातळीवरील लघुउद्योगांनादेखील हक्काची बाजारपेठ मिळावी याकरिता प्रयत्नशिल असतात. तसेच शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, काही शासकीय/निमशासकीय/स्वायत्त संस्था त्यांना लागणाऱ्या विविध प्रकारच्या

वस्तुंची खरेदी करतांना महामंडळामार्फत/महामंडळाकडील नोंदीत उद्योग घटकांनी सादर करण्यात आलेली अशा कामांबाबतची निविदा प्रपत्रे महामंडळामार्फत येणाऱ्या, लघु उद्योगांकडे संबंधित कामाचा पुर्वानुभव नाही अथवा निविदा प्रपत्रात नमुद केलेल्या कागपत्रांची पूर्तता करिता नाहीत या सबबीखाली महामंडळाच्या/ / महामंडळाकडील नोंदीत उद्योग घटकांच्या निविदा स्वीकारण्यास नकार देतात.

त्यानुषंगाने या विभागाच्या दि. ०१.१२.२०१६ रोजीच्या सुधारित खरेदी धोरण नियमपुस्तिकेतील परिशिष्ट-२० मध्ये दिल्यानुसार खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, संत रोहिदास चर्मोद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ व महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित यांनी व यांच्याकडे नोंदीत असलेल्या घटकांद्वारे उत्पादित होणा-या वस्तूंना निविदेमध्ये पात्र ठरविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

या विभागाच्या दि १३.०९.२०१९ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये ज्या प्रमाणे महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांना भाग घेतलेल्या निविदांमध्ये महामंडळामार्फत येणाऱ्या लघु उद्योगांकडे पुर्वानुभव नाही, महामंडळाचे लेखे जोडले नाही, ISO सर्टिफिकेट नाही अथवा अन्य कोणत्याही सबबीवर महामंडळाच्या निविदा अस्विकृत किंवा बाद केल्या जाऊ नयेत, असे नमुद केले आहे. त्याच धर्तीवर उपरोक्त शासन परिपत्रकातील तरतूदी खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, संत रोहिदास चर्मोद्योग, चर्मकार विकास महामंडळ व महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित यांना सुध्दा या शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२१०४२८१५२०४५५२१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने सांक्षांतिक करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय इंगळे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ४) सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहायक
- ५) महाराष्ट्रातील सर्व मा. संसद सदस्य
- ६) महाराष्ट्र राज्यातील सर्व मा. विधानसभा व विधानपरिषद सदस्य
- ७) मा. मुख्य सचिव

- ८) सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव
- ९) प्रबंधक, मूल न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
- १०) प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
- ११) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
- १२) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.